

Observatoriul este de două ori în săptămână, M. rearea și Sâmbătă.

Pretul

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în lăintrul monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străintate pe 1 an 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Anul III.

Ori-ce inserate,

se plătesc pe serie sau linia, cu litere meruante garmondu, la primă publicare câte 7 cr., la a două și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurul public.

Prenumeratiunile se pot face în modulu celu mai ușoru prin assemnatiunile poștei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriul“ în Sibiu.

Nr. 27.

— Sibiu, Mercuri 2/14 April. —

1880.

Deschidere de prenumeratiune

la

„Observatoriul“

dela 1/13 April. înainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumerașera dela 1/13 April. 1879 pe 1 an, dela 1/13 Juliu pe 9 luni, era altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-că se nu ni se mai intemple că cu Nrii 1 și 2 din anul cur., rogamu pe ddnii abonati respectivi se binevoiesca a isi descoperi vointi'a înainte de 1/13, innoindu 'si abonamentulu cu pretiurile aratate in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 an, 4 fl. pe 6 luni inlăintrulu monarhiei, era in afara din monarhia cu 22 franci pe 1 an, cu 11 franci pe 1/2 an, in aur sau in bilete de banca sau hipotecarie, era fractiunile, anume din Romani'a, se potu implini cu marce de posta.

Redactiunea și Editur'a.

Conferenti'a jurisconsultilor romani din Transilvani'a conchiamata pe 11 April. la Sibiu.

Siedinti'a I.

La apelulu publicatu din partea biuroului provisoriu alu conferentiei prealabila, tienuta in Clusiu la 28 Martiu 1880 au respunsu cu presenti'a loru urmatorii jurisconsulti romani si adeca domnii: Damianu, Lengeru, Puscaru, Sorescu din Brasiovu; Duvlea, Romanu din Fagarasiu; Bologa, Dr. Borcea, Dr. Brote, Cosma, Dunca, Macellariu, Dr. Nemesiu, Dr. Olariu, Popa, J. Popu, J. Preda, Dr. Racuciu, Siulutiu, Trombitasiu din Sibiu; Csato din Blasiu; Filipu din Abrudu; N. Barbu, Patitia din Alb'a-Jul'a; Dr. Tințu din Orasci'a; P. Barbu din Reghinulu sasescu; Moldovanu, Dr. Ratiu din Turd'a si Coroianu din Clusiu.

La 4 1/4 ore p. m. adunanduse membrii conferentiei in sal'a de siedintie a localulu „Asociatiunei transilv. p. cultura si literatur'a poporulu romanu“ d. Dr. Ratiu in calitate de presiedinte provisoriu ocupa fotoliulu presiedentialu, saluta in modu caldurosu si cordialu pe onor. membrii ai conferentiei, espune pe scurtu cele ce s'au petrecutu si s'au decisu in conferenti'a prealabila tienuta in Clusiu, (cunoscute si cetitoriloru nostrii din publicatiunile anteriore) si invita conferenti'a a isi alege biuroulu si a se constitui.

Se alegu prin aclamatiune d. cons. gub. in pensiu J. Bologa de presiedinte, era d-nii P. Cosma si Jul. Coroianu de secretari.

Dupa ce biuroulu si-au ocupatu locurile la mesa verde, d. presiedinte constata, ca conferenti'a jurisconsultilor romani se compune din 29 membrii cu dreptu de a vota. Constatanduse acesta, se incinge o lunga desbatere prealabila asupra ordinea dilei. In fine se decide, a se face lectur'a processulu verbalu alu conferentiei prealabila tienuta in Clusiu.

Dupa ce s'au datu ascultare lecturei facute acelu processu verbalu, d. presiedinte consulta conferenti'a prin votu, deca se invoiesce ca acelu processu verbalu se fia discutatu si primitu ca substratu alu unui elaboratu, care va avea a se face, sau nu?

Resultatulu votarei este: ca processulu verbalu alu conferentiei prealabile din Clusiu se primesce ca substratu alu elaboratulu ce va avea a se face.

Pentru ca se se pota discuta principiile conducetore ale elaboratulu, conferenti'a afla cu cale si decide a se declara de comisiune.

In urm'a acestui concludu, publiculu care se adunase in sal'a conferentiei si in cea de langa ea, se retrage, si conferenti'a schimbanduse in comisiune lucra cu usile inchise.

Dupa unu intervalu de aproape o ora, redeschidenduse siedinti'a publica a conferentiei, se decide a se esmite o comisiune de 9 membrii, cari pana la siedinti'a viitoare se aduca unu elaboratu-proiectu.

In acesta comisiune se alegu prin aclamatiune urmatorii d-nii si adeca: N. Barbu, Coroianu, Cosma, Csato, Filipu, Patitia, Romanu, Dr. Ratiu si Trombitasiu.

Ne mai fiindu nemica la ordinea dilei, siedinti'a prima se redica la 7 1/4 ore ser'a, anuntanduse siedinti'a a doua pe diu'a urmatore la 3 ore p. m.

Dupa inchiderea siedintiei toti membrii conferentiei au fostu invitati in corpore la o cina data de Escel. sa inaltu prea sfintitulu arhiepiscopu si metropolitu Mironu Romanulu. La acesta cina, care au duratu pana dupa 12 ore, au domnit unu spiritulu si unu tonu adeveratu familiaru. Escel. sa d. metropolitu s'au distinsu si de astadata prin cunoscut'a sa afabilitate curtenitoare si prin deosebitulu seu tactu de amabilitate prevenitoare, prin care scie a face onorurile cuvenite tuturor ospetiloru sei, fia ei de ori ce positiune si conditiune sociala. Este de prisosu a mai adage, ca s'au tinutu si mai multe toaste insufetite si insufetitoare.

Siedinti'a a doua din 12 April.

Presenti d-nii: N. Barbu, J. Barbu, Bologa, Dr. Borcea, Dr. Brote, Coroianu, Cosma, Csato, Dunca, Duvlea, Filipu, Lengeru, Macellariu, Moldovanu, Nemesiu, Dr. Olariu, Patitia, Preda, Puscaru, Dr. Racuciu, Dr. Ratiu, Sorescu, Siulutiu, Tincu si Trombitasiu.

Presiedinte: J. Bologa.

Siedinti'a se deschide la 3 3/4 ore p. m.

Se da cetire processulu verbalu alu siedintiei de ieri si se verifica fara nici-o modificare.

Presiedintele invita pe raportorulu comisiunei de 9 membrii, esmisa din siedinti'a de ieri, se isi faca raportulu.

Secretar. P. Cosma raportedia, ca comisiunea de 9 membrii s'au constituitu sub presiedinti'a d. Dr. Ratiu, alegendu'lu pe domni'a sa de raportoru.

Mai inainte de a se da prim'a cetire elaboratulu-proiectu, d. adv. Lengeru face propunerea, ca de orece tempulu este scurtu onor. conferentia se binevoiesca a incuviinti'a, ca in casu, deca in elaboratulu-proiectu alu comisiunei s'au primitu principiile espuse in processulu verbalu alu conferentiei prealabile din Clusiu, conferenti'a se renuntie la o desbatere generala si se treca immediatu la prim'a cetire in desbaterea speciala pe alineate.

Conferentia consultata, in urm'a informariloru date de catre d. raportoru alu comisiunei, primesce propunerea d. Lengeru si fara intardiere intra in desbaterea speciala a elaboratulu-proiectu alu comisiunei.

Acesta desbatere, care au duratu pana la 7 1/2 ore ser'a au fostu forte interessanta si instructiva atatu prin persoanele ce au luat parte la desbatere, catu si prin ideile si materialulu espusu cu multa cunoscintia de lucru si basatu pe o lunga si vasta experientia practica.

Amu fi doritu ca la acesta desbatere se fi potutu fi de fatia intrég'a natiune, pentru ca se audia catu este de mare pericolulu ce o amenintia si se se convinga, ca jurisconsultii romani sunt la inaltimea situatiunei, bine pregatiti si bine armati cu date si argumente necontestabile, pentru ca se intre in lupta pentru averea si drepturile stramosiesci ale poporulu romanu.

Proiectulu de elaboratu alu comisiunei, dupa ce i s'au adausu mai multe amendamente si modificari, au fostu in fine primitu in totalu.

S'a decisu, ca elaboratulu se 'i se dea form'a unei petitiuni adressata catre dieta, era tenorea petitului se fia aceea ca: diet'a din B.-Pest'a

se respinga noulu proiectu de lege alu gubernului, privitoriu la regularea cestiunei agraria, remanendu pre langa „statu quo“, era in casu de a se face totusi unu nou proiectu de lege, se binevoiesca a lua in drepta considerare cererile espuse in petitiunea jurisconsultilor romani din Transilvani'a.

Cu redactiunea definitiva si cu inaintarea petitiunei la locurile competente se insarcinea biuroulu, in care se mai alege cu aclamatiune si d. Jos. St. Siulutiu judecatoriu reg. de tribunalu in pensiu.

Se mai decide, ca la timpulu seu, petitiunea se se tiparesca in mai multe sute de esemplare in limbile romana, magiara si germana.

De verificatori ai processulu verbalu alu siedintiei a doua se alegu d-nii: Dr. Nemesiu, Dr. Racuciu si A. Trombitasiu.

Siedinti'a se redica la 8 1/4 ore ser'a cu formalitatile indatinate. D. Dr. Ratiu esprima in numele jurisconsultilor adunati recunoscintia d. presiedinte J. Bologa, pentru intielpt'a conducere a desbateriloru avute in decursulu acestoru doue dile ale conferentiei jurisconsultilor romani, era d. presiedinte multumescce din parte'si onor. conferentie, pentru increderea cu care l'au onoratu si totuodata isi esprima multumirile sale tuturor membriloru, cari n'au pregetatu din departare si apropiare a lua parte la acesta conferentia, in care s'au tractatu despre cele mai sacre si mai vitale interese ale natiunei romane.

Membrii conferentiei se departtara din sal'a adunarei intre repetite „Se traiasca!“ dicendu'si unii la altii unu fratiescu „la revedere!“

Dupa conferentia jurisconsultii romani s'au adunatu la o cina comuna si colegiala in localulu „Bressler“ unde, intre conversatiuni amicabile si vesele au petrecutu cateva ore placute.

Asia au decursu cele doue dile ale primei conferentiei a juristilor romani din Transilvani'a.

Avemu firm'a convingere si dorimu din sufletu, ca acesta se nu fia si cea din urma, ci ca in scurtu timpu se potemu comunica cetitoriloru nostrii, ca jurisconsultii romani, dupa esemplulu altoru natiuni, au infiintiatu si s'au constituitu intr'o „Reuniune a jurisconsultilor romani.“ O astfelu de reuniune va fi nu numai unu mare pasu spre binele intregi natiuni, dar' fructele lui voru fi si bine-cuventate.

Incheiamu acesta fugitiva dare de sama a nostra, felicitandu din totu sufletulu atatu pe d-nii membri ai primei conferentiei a jurisconsultilor romani, catu si pe initiatorii si realizatorii acestei frumoșe si fericite idei.

Se traiasca jurisconsultii romani, acesti bravi campioni ai natiunei in lupt'a s'a pentru dreptu!

Noulu proiectu de lege despre instructiunea in gimnasia si in scolele reale.

(Urmare.)

§. 16. Acei'a, cari dorescu se treca dintr'unu gimnasiu publicu si dintr'o scola reala publică intr'unu institutu corespondietoriu omogenu, au se dovedesca printr'unu testimoniu dela institutulu, in care au fostu mai inainte, ca au absolvatu class'a precedentă celu pușinu cu unu succesu suficientu in tote obiectele de invetiamentu obligate.

§. 17. Cine doresce se fia primitu intr'una din clasele mai inalte ale unui gimnasiu sau scola reala, fara de a fi absolvatu class'a precedentă la unu institutu publicu, este deobligatu a depune unu esamenu de primire privatu (esamenu singuratecu).

§. 18. Cine doresce a fi primitu dintr'unu gimnasiu publicu s'au dintr'o scola civila intr'o scola reala, de asemenea cine doresce se treca dintr'o scola reala, sau dintr'o scola civila intr'unu gimnasiu, este indatoratu a depune unu esamenu de primire din obiectele de invetiamentu, care nu sunt obligate in institutulu din care voiesce se iesa, dar' sunt obligate in institutulu in care doresce se treca.

Romania.

— București, 6 Aprilie st. n. (Coresp. part.)

§. 19. Esamenul de primire îl face înaintea aceluiași corp profesoralu la alu acaru institutu dorreze elevulu se fia primitu. Acel'asiu corp profesoralu hotaresce si asupr'a primirei.

Pentru esamenulu de primire nu se solvesce nici o tacsă.

§. 20. Trecerea dintr'unu institutu intr'altulu pôte avé locu de regula numai la începutulu anulu scolasticu.

In casuri esceptionale ministrulu de culte si instructiune pôte se incuviintiedie trecerea si in decursulu anulu scolasticu.

§. 21. Dintr'o classa inferiôra alu aceluiași institutu in class'a superiôra ulteriôra pôte se intre numai acelu scolaru, care a obtinutu din fia-care obiectu de invetiamentu celu puçinu o classificatiune suficienta.

Pentru indreptarea unei classificatiuni nesuficiente din obiectele de invetiamentu prin unu esamenu ce va trebui se se depuna cu începutulu anulu scolasticu mai de aprôpe, se pôte dá incuviintiarea de corpulu profesoralu, éra pentru indreptarea din doue obiecte de ministrulu de culte si instructiune.

Cine n'a corespunsu in mai multe de câtu doue obiecte, trebuie indrumatu se repetiésca class'a.

Esamenulu decursivu de indreptare se va tienea de regula la acelu institutu de invetiamentu, unde scolarulu a primitu not'a de nesuficienta. In casuri esceptionale ministrulu de culte si instructiune pôte se incuviintiedie depunerea esamenulu decursivu la altu institutu.

Pentru absolvarea a doui ani scolastici intr'unu anu, séu pentru contragerea classelor, ministrulu de culte si instructiune pôte se dea scolariloru cu talente si înaintati in etate incuviintiarea in modu esceptionalu.

§. 22. Personalulu de invetiamentu alu gimnasiulu séu scôlei reale consista: a) dintr'unu directoru, b) din professori ordinari, la cari in scôlele reale apartieniu si invetiatorii de desemnu, c) din suplenti si professori auxiliari, d) din catecheti, e) in gimnasilu din invetiatorii de desemnu si caligrafia si in ambele categorii ale scôleloru medie din invetiatorii de gimnastica, f) din invetiatorii pentru obiectele de invetiamentu extraordinarie.

§. 23. In institutelu de invetiamentu de statu, de asemenea in scôlele de mijlocu sustienute din fondurile ce se afla in administrarea ministrulu de culte si instructiune, directorulu va fi denumitu de Majestatea Sa la propunerea ministrulu.

§. 24. In aceleasi institute de invetiamentu (§. 23) professorii ordinari si suplenti, invetiatorii auxiliari, precum si invetiatorii de desemnu, caligrafia si gimnastica, si in fine invetiatorii pentru obiectele de invetiamentu neobligate voru fi denumiti de ministrulu de culte si instructiune si anumitu denumirea acést'a va urmá intr'unu institutu de invetiamentu infintiatu de nou, dupa ce i se va cere mai întâiu directorulu, éra in casu de completare ulteriôra a corpulu profesoralu, directorulu si corpulu profesoralu respectivu opiniunea. Contractele si conventiunile stipulate cu unele municipii relativu la dreptulu de candidare, daca acele mai sunt valide, remanu in valôre si pe viitoriu.

§. 25. Ordine spirituale asiadia incele poteri de invetiamentu in institutelu ce le sustieniu ele, dara sunt îndatorate a împlini conditiunile stipulate mai la vale (§. 27).

§. 26. Numerulu profesoriloru la unu gimnasiu séu scôla reala se stabilescu, afara de invetiatorii religiunei si in gimnasilu afara de invetiatorii de gimnastica si invetiatorii pentru studiile neobligate, (dar subintielegându si pe directorulu), pentru unu institutu de optu clase cu celu putieniu doispredece, é' pentru unu institutu de 4 clase cu celu putieniu 6. Macsimulu ôreloru de instructiune pe septemana e pentru directoru 10, pentru professorii de specialitate 18, pentru invetiatorii de desemnu 20. Respectivii nu voru poté fi îndatorati a tienea mai multe ôre pe septemana.

§. 27. Câ professori ordinari voru poté fi aplicati numai acei individi, cari au depusu cu succesu îndestulitoriu esamenulu de professoratu înainte unei comisiuni de esaminare instituita de ministrulu de culte si instructiune publica si au primitu diplom'a de professoru pentru specialitatea de invetiamentu respectiva. Dar' acei cari au functionatu câ professori ordinari înainte de inactivarea acestei legi la ôre-care scôla de mijlocu publica celu putieniu cincî ani si potu se dovédésca printr'unu testimoni delu superioriloru, câ sunt calificati pentru chiamarea loru si aplicabili in modu corespundietoriu, sunt dispensati de depunerea acestui esamenu de calificatiune. Ceilalti individi de invetiamentu neesaminati, trebuie se absolvedie esamenulu in terminu de doui ani. Pre lângă opiniunea comisiunei de esaminare instituita de statu pentru scôlele de mijlocu voru poté fi aplicati in modu esceptionalu, câ professori ordinari si astfelu de persône, care prin activitatea loru literara au datu probe destule, câ possuudu o calificatiune eminenta pentru specialitatea de invetiamentu respectiva si pentru tractarea metodică a specialitatiloru.

§. 28. Comisiuni de esaminare pentru professorii delu scôlele de mijlocu va institui ministrulu de culte si instructiune din acele scoli inalte publice ale patriei, in care sunt reprezentate specialitatile de invetiamentu pentru filosofia si istori'a naturala dupa cum prescrie legea, si unde se afla unu institutu de calificare (seminariu) pentru professorii scôleloru de mijlocu. Limb'a oficiala a acestoru comisiuni e cea ungrésca; organizatiunea si cerculu loru de activitate, de asemenea modulu de calificare a profesoriloru pentru instructiunea in scôlele de mijlocu le va statorî ministrulu prin ordinatiune.

§. 29. Intru câtu voru poté fi considerate de valide diplomele din strainatate, despre acést'a va decide ministrulu de culte si instructiune din casu in casu cêrundu opiniunea unei comisiuni esaminatôre.

(Va urmá.)

— București, 6 Aprilie st. n. (Coresp. part.)
Pre câtu suntemu noi informati, din obligatiunile de statu ale Romaniei, din actiunile si obligatiunile caliloru ferate se afla in manile mai multoru capitalisti din Ungari'a si Transilvani'a mai alesu pe la piatile comerciali, in sume considerabili. Din tôte inse, asia numitele bonuri rurali, care la Dv. se dicu obligatiuni urbariali (Grundentlastungsobligationen) au fosu totudeauna fôrte cautate, din cauza câ acelea aveau cursu multu mai bunu chiaru si decâtu cele din provinciile austriace si cu atâtu mai bunu de câtu cele ungrésce si transilvane, pâna ce ajunsesera la al pari (suta pentru suta) si preste. Ei bine, in scurtulu periodu dela 1864 anulu rescumpararei mosiiloru tieranesci si pâna astadi, obligatiunile rurali au se ésa cu totul din cursu. Din sumele de rescumparare se formase o cassa separata; dara fiindu-câ nu toti locuitorii au platitu regulatu sumele de rescumparare, éra de alta parte statulu trebuia se platésca la termine ficse tôte cupónele semestrali si tôte obligatiunile esite la sorti in cei 15 ani, asia acea cassa a contrasu si unele împrumuturi. Astadi ea mai are se numere la proprietarii obligatiuniloru numai unu restu de 25 milióne 880.693 lei (franci). Statulu érá decisu a plati si acea suma, câ se o amortisedie intréga; s'au aflatu inse — lucru de surprindere in Romani'a! — destui capitalisti, cari isi descoperira dorinti'a câ statulu se mai tîna acea suma, câ ei deocamdata n'au trebuintia de ea. Atunci gubernulu dise: fia; dara dobenda de 10% nu se mai dá, ci daca voiti 6%. Observamu aci, câ in Romani'a dobend'a legale cu ipoteca, este pâna acuma de 10%; dara sunt câtiva ani, decandu s'a manifestatu la diverse ocațiuni mari, tendenti'a de a o scadé, precum si scadiuse in afacerile finantiali de inportantia la 8 apoi la 7% si in fine astadi la 6%. In siedinti'a cameri de vineri 2 Aprilie n. proiectulu de lege relativu la conversiunea obligatiuniloru rurali s'a votatu dupa debateri lungi si infocate, din cauza precum se dice, câ opostiunei conservative i venia preste nasu, câ in cei 7 ani pre câtu tîmpu fusese ea la putere, statulu a fostu necessitatu a face împrumuturi fôrte oneróse cu 12 inca si cu 14% dobenda anuale.

Prin legea votata, gubernulu este autorisatu a face unu împrumutu aci acasa cu 6% pe anu, de platitu in câte 2 rate, de amortisatu in 44 de ani prin trageri la sorti in fiacare semestru. Detentorii (posessorii) de obligatiuni hipotecari cu 10%, cari voru voi se cumpere cu ele obligatiuni noue de 6%, voru avea unu premiu (finantarii dicu prima) de 2% in valórea nominala. Emissiunea noveloru obligatiuni va fi cu 84 pentru 100. Pentru tôte obligatiunile rurali câte nu se voru presentá la terminu, gubernulu va numerá sumele corespundietórie la Cass'a de depuneri a tieriei, in numerariu. Se scia inse toti acei possessori de obligatiuni rurali, câ din acea di ei nu voru mai avea nici-unu a pretinde plat'a de a dreptulu dela statu, ci au se'si ia banii immediatu dela numit'a cassa publica, éra daca nu'i voru luá, ci 'i voru lasá se stea acolo câ dati uitarei, acea cassa de depuneri ii va tînea, inse platindu numai interesse de 5%. Se mai adaoga spre sciinti'a toturoru, câ obligatiunile rurali, care nu se voru presentá nici la cass'a de depuneri spre platire in terminu de 10 ani dela promulgarea acestei legi, se voru considerá câ preserise (verjährt) atâtu capitalulu, câtu si dobendile, câ-ci unu terminu de 10 ani este lungu destulu, pentru-câ ori-si ce creditoru se'si reguledie afacerile sale, elu sau heredii sei.

Legea respectiva sanctionandu-se, va fi publicata in „Monitoru“ (6400 exempl.) si in alte diarie, possessori de obligatiuni n'au decâtu se si-o castige.

Se pare câ terminulu de espirare alu biletelorulu hipotecarie (chartea-moneta) create dela 1877 incóce pe 3 ani se va prelungi cu atâtu mai virtosu, câ precum vedemu, lumea nu prea voiesce se le dea din mana si ele au cursu mai bunu decâtu argintulu cu 1—1½% in schimbu cu aurulu, care este cu 3—3½% mai susu decâtu argintulu.

Valórea toturoru celorualte obligatiuni de statu merge crescându, unele preste al pari, altele 98½—99 din 100. De candu s'a regulatu definitivu rescumpararea caliloru ferate, actiunile si obligatiunile loru se urca asemenea.

Tîmpulu pe aici este totu friguros, precum fôrte raru s'au mai intemplat sub acést'a clima dupa 9/21 Martiu. Mai alesu sér'a tóta lumea face focu in casa. Intr'aceea lucrulu la campu s'a începutu, éra aici in capitala mai in tôte stradele

principali se vedu architecti decimandu la vechituri si sapandu la fundamente pentru edificie noue si pompóse. Nu ne aducemu aminte se fimu vediatu lucrandu-se dintr'odata la atâtea case si palaturi pompóse. De va merge asia numai vreo 5—6 ani, multimea de locuri virane, remase inca dela foculu celu mare din dio'a de pasci a. 1847 au se dispara cu totul. Se pare câ la acést'a activitate passionata de a edificá in capitala adaoge si indigenarea catoruva familii evreesce din cele mai bogate, care acum isi baga o parte din avutiile loru in edificie stralucite, si asia banii adunati in tíera se inpartu totu aici la classea lucratoriloru si a producentiloru. Periferi'a acestei capitale este atâtu de mare, in câtu ea pôte se coprinde fara greutate unu milionu de locuitori, si sunt destule simptome, din care se pôte predice, câ pâna pe la a. 1900 numerulu locuitoriloru va mai cresce celu puçinu cu 100 de mii.

Celebrulu si venerabilele barbatu octogenariu generalulu Georgie Maghieru, patriotu din cei mai devotati santei cause nationale si libertatiloru publice, vechiu amicu binevoitoriu si alu d-vóstra, se mutá din viétia dupa suferintie de câteva luni. Este prea de doritu, câ se i se afle câtu mai cêrundu unu biografu demnu de numele Maghieru si de virtutile lui.

— București, 9 Aprilie st. n. (Coresp. part.)

Cerimoni'a funebrele a fericitului generalu Georgie Maghieru s'a tînutu aici in capitala numai astadi înainte de amiédi, din cauza câ dupace corpulu s'au inbalsamatu fu transportatu in frumós'a biserica dela s. Georgie nou, se asteptase venirea unicului seu fiu Romulus dela Constantinopole, unde se afá atasiatu langa ambasad'a de acolo a Romaniei. Veti fi cititu in Monitoru despre votulu unanimu alu camerei legislative de a se coperi tôte spessele inmormentarei din tesaurulu tieriei, votu prea demnu de exemplele date in câteva casuri de câtra Rom'a republicana din periodulu seu gloriosu, care se numera între cele doue belluri punice, si de câtra Aten'a antica. Adeveratu omagiu maretiu adusu meritelor si virtutiloru unui barbatu câ Maghieru, câ fratii Golesci si alti câtiva. Dupa terminarea servitiului sacru, eminentele si nobilele patriotu domnulu Georgie Chitiu urcandu-se pe amvonu pronuntiá asupra ilustrulu defunctu unu discursu panegiricu, adeveratu ostasiescu, pre câtu de scurtu, pre atâtu de bogatu de idei si de reminiscentie istorice din viéti'a repausatului. Nu me indoiescu câ acelu discursu se va citi si la d-vóstra cu interessu atâtu mai mare daca veti afla, câ famili'a Maghieru este de origine din Transilvani'a si se trage dintr'o familia romanésca nobile din comitatulu Albei inferiore, care in dilele imperatului Carolu VI (1712—1740) trecuse in Banatulu Craiovei dupace 'si resbunase cu armele inpumnate pentru perderea averei rapite prin unu processu talhárescu, pre candu inca totu mai dominá dreptulu pumnului, numitu in legile transilvane „potentia major et potentia minor.“ Repausatulu inse are si alte titluri mari de a se perpetuá si la d-vóstra memori'a lui. Intrebati ce a facutu repausatulu cu averile sale, elu care ducea viétia regulata câ de modellu. In a. 1848 a platitu din alu seu o parte considerabile a simbriei panduriloru armati, a traitu siepte ani in exiliu amaru, mai antaiu la Brasiovu si Sibiiu, dupa aceea candu numai fu toleratu in Transilvani'a, la Vien'a, la Paris si mai pe urma in Constantinopole.

Tôte corpurile statului, camere, ministeriu, curtile inalte, cleru, academi'a, professori, si — precum se intielege de sine, ilustrulu corp alu oficiariloru din garnisónele capitalei, in frunte cu generalii, precum si o immensa multime de poporu au asistatu la cerimoni'a funebrele; éra conductulu militariu compusu din tôte armele, companii de pedestrime, escadróne de frumosi rosiori, ½ bateria, gendarmi calari etc. au petrecutu remasitiile pamentesci ale generalulu loru pâna la gara, de unde se transportá la Tergulu-Jiului si de acolo la mosii'a unde se afla cript'a familiei.

83 de ani petrecuti aprôpe numai in servitiulu patriei, natiunei si alu libertatiei! Romule, pên'a Ta este demna si capabila de a pune parintelui Teu monumentu neperitoriu. Indata-ce tîmpulu iti va mai aliná dorerile perderei, Tu, fiu iubitoriu si doiosu, o vei face acést'a in interessulu adeverulu istoricu.

In siedinti'a publica de astadi s'au tînutu in academia doue discursuri de receptiune, la care a urmatu dupa usulu adoptatu la tôte academiile de sciintia, doue respunsuri.

Dn. Joana Ghica presedintele academei anuntia se inca de antierti discursulu seu de receptiune. „Viéti'a lui Joana Campineanu“ renumitul patriotu si totuodata martiru alu convictiuniloru sale, care pentru apararea curagiósa a libertatiloru patriei sale atátu contra Fanarului, càtu si contra Russiei, a suferitu captivitate, exiliu si perdi mari de averi. Dn. J. Ghica nu putea se'si aléga unu subjectu mai aptu de a stórce lacrima din ochii betraniloru, de a inspira veneratiune la tineri pentru martirii patriei, de a pune unu monumentu neperitoriu — aere perennius — lui J. Campineanu. Intocma in acestu sensu i respunse si dn. Hasdeu.

Alu douilea discursu de receptiune a fostu alu d-lui Dr. Paulu Vasiciu despre Vegetarianismu, pe care l'a sustinutu si recomandat cu o multime de argumente; éra dn. Dr. Felix in respunsulu seu l'a combatutu, inse fara a pune pe omu neconditionatu intre animalile carnivóre, ci între cele omnivore. Ambele sistheme au argumente tari, se mai cere inse timpu pana la o decisiune definitiva a scientiei. Deocamdata se póte considerá cá axioma, cá mancarea de carne prea multa este in adeveru ruinatóre de sanetate. In totu casulu acésta materia merita a fi studiata bine de càtra toti ómenii càti sciu carte.

Preste 8 dile va tinea Dr. Felix discursulu seu de receptiune, care promite a fi éra si unulu din cele mai instructive.

Pe aici a ploatu si eri fórté bine spre mare bucuria a toturor agricolitoru. Darearu D-dieu cá se fia ploatu preste tóta tiér'a.

Multu se mai mira si pe aici ómenii despre necontinetele sciri scandalóse càte se publica neincetatu in diarietate din Ungari'a. Mai remasese comitatulu Torontalu, alu 4-lea municipiu din Banatu, din care nu se audise pana acuma despre defraudari, acuma sinuciderea protonotariulu Tabacovicu, unulu dintre serbii mameluci, este unu nou documentu, cá abuserile spurcate se incuibasera si in acelu comitatu.

Corespondentie particulare ale „Observatoriulu“.

Brasiovu, 5 Aprilie st. n. 1880.

Domnule Redactoru! De órece dlu Redactoru alu „Gazetei Transilvaniei“, care apare aici in locu ne-a refusat, din motive neexplicabile, a publicá in colónele foiei sale aici alaturat'a corespondentia, indreptata contr'a unei conferintie umoristice, ce unu d-nu advocatu din Sibiu a tienut'o aici inaintea unui publicu numerosu, cu tóte cá insusi dlu redactoru alu „Gazetei“ apucase de a recunósce, cá este de datorint'a d-sale nu numai de a publicá, ci de a combate insusi asemeni aparintie, si cu tóte cá ne si primise articolulu spre publicare, ba ilu si deduse spre culegere, — ne vedemu constrinsi a apelá la ospitalitatea organulu d-vóstre, rogandu-ve a-i dá locu in numerulu celu mai de aprópe. Mai multi.

Articolulu refusat este urmatoriulu:

Unu apostolu umoristicu.

„Calea cea mai eficace, intru combaterea viciulu si a peccatulu si intru latirea luminei si a adeverulu chiaru si in sinulu celoru mai gróse straturu ale multimei ignorante, unde scrisórea si tipariulu nu prea potu strabate, a fostu si este din vechime doctrin'a graiulu viu. Acésta cale au urmat'o apostolii doctrinei crestinesci, si totu pe acésta cale lupta astadi si campionii sciintiei adeverate si ai civilizatiunei curate.

In dilele nóstre ar putea dice cineva, cá scrisórea si tipariulu sunt asiá de latite, in càtu afara de doctrin'a strictu scolastica facu superflua orice alta cale, pe care s'ar putea propagá cu mai bunu succesu totu ce e bunu, frumosu, nobilu si utilu, si s'ar putea combate cu mai bunu efectu ideile eronate, viciulu si peccatulu. Capetele luminate ale occidentulu ne spunu inse, cá acésta asertiune este netemeinica. Cei mai celebri eruditi ai popóraloru asiá numite „civilizate“ nu se multiamescu numai a scrie si tipari opuri mari si gróse, punendule in librarii la dispositiunea publiculu, ci prin discursuri, conferintie, conversatiuni pe care le tienu din urbe in urbe, tindu a ajunge in fapta scopulu pe care séu ei insusi, séu altii in teoria l'au pusu pe hárthia.

Asemeni barbati, ba chiaru si dame, amu avutu si avemu si noi romanii. Asiá in dilele trecute ne rapise pentru unu momentu bucuri'a de a putea numerá in sinulu aceluor barbati de merite si pe dlu advocatu din Sibiu Ioana Popa, care sosise in mijloculu nostru si pe sér'a de 15/27 Martiu

a. c. anuciase o „Conferintia umoristica“ in sal'a otelulu Nr. 1, alu carei'a venitu éra destinatu pentru infintierea unui institutu de sculptura in lemnu in opidulu Salisce. Toti din tóte partile ne grabeamu a incarcá de lauda pe d-lu Popa, care cu sacrificiulu celoru mai simtitóre interese proprii materiali, intreprinsese acestu pelegriagi in profitulu unui scopu nu numai umanitariu, ci si propriu nationalu romanescu. Apoi omulu cu judecata si intuitiune isi permisesse a atribuí d-lui Popa inca si unu altu scopu de inportantia morale.

Dela unu barbatu de inteligentia cá d-sa, care se angagiédia voluntariu pentru o asemena missiune, ne placea a asteptá nu numai umoru cu orice pretiu, chiaru si cu pretiulu profanarii sanctuarielor si a desconsiderarii gustulu bunu, ci umoru sanetosu, instructivu, care pe lãnga sbiciuirea viciulu si ironisarea peccatulu iti procura totodata o petrecere placuta si te lasa consolatu cu unu profitu moralu.

Inse mirare! Conferintia umoristica a d-lui Popa ne-a probatu, cá d-sa a venitu la Brasiovu nu cu fruntea ridicata, cá aici in fatia se ironisedie si sbiciúesca viciurle si peccatele nóstre, de cari dieu, nu suntemu prea seraci; nu cá se ne spuna prin fineti'a umorulu, cá pentru esemplu este blamu si rusine nationale, cá in mijloculu unui cimiteru romanescu din acésta urbe se gasesce unu monumentu, care e menitu se perpetuedie ur'a confessionalu intre romanii de aici; nu, d-sa n'a venitu cá se ne arate gunóiele din ochii nostri, in càtu vedindu-le se ne spariemu si noi de ele, ci a venitu cá se insulte si defaime aici Blasiulu dela vladica pana la opinca, necrutându in zelulu seu de a face umoru nici chiaru sanctuarietate si sacrele reminiscintie, ce fiacare romanu le nutresce fatia de campulu libertatii si fatia de modest'a pétra monumentale de acolo.

Vedindu acést'a ne-amu pusu intrebarea, cá óre pe lãnga scopulu de a aduná parale, care scopu moralu a potutu se aiba in vedere conferintia umoristica a d-lui Popa? — Si cá respunsu la acésta intrebare amu potutu admite numai doue possibilitati: Séu cá dlu Popa si-a alesu punctulu Brasiovu cu intentiune, cá prin terfelirea intregu clerulu romanu gr. cat. se dea nou nutrimentu deplorabilei ure confessionali, care intre binsimitorii romani si aici incepuse a disparé, crediendu cá va aflá aici pamentu fecundu pentru acésta cangrena vechia a corpulu nationalu; — séu cá conferintia d-sale este o improvisatiune usióra, de a carei'a tendintia si consecintie d-sa nu si-a datu si nu si-ar putea dá socotéla, si care ne indreptatesce a crede, cá precum d-sa si-a permis a defaimá clerulu romanu gr. cat. in Brasiovu, totu asia isi va permite a insultá si terfelí clerulu romanu gr. or. in Blasiu, numai cá se aiba substratu si materia de umoru!*)

In ambele casuri procedur'a d-lui Popa este stricaciósa si peccatósa, penitru cá pe lãnga puçinulu folosu materialu, produce o indiecita stricaciune morale. In casulu primu este condamnabila din partea fia-cãru romanu adeveratu, penitru cá tinde a alimentá unu reu, care ne slabesce in totudeun'a poterea si valórea nationale; in casulu alu douilea e condamnabila, penitru cá cu nesocotintia lovesce in demnitete clerulu nostru de ambe confessiunile, lovesce in insusi corpulu nostru nationalu. Au dóra numai dlu Popa nu scie, cá in timpurile abia trecute, candu limb'a si individualitate nationale romanésca nu erau suferite in statu, altariulu éra singurulu loru asilu si clerulu custodele loru credinciosu? Apoi numai dlu Popa nu vede, cá si legile si institutiunile de astadi tindu a restringe limb'a si individualitate nationale romanésca numai la altariu si in scóla, care se afla sub egid'a altariulu? Daca este asia, apoi dlu Popa insultandu altariulu si pe servitorii lui comite unu peccatu neertatu chiaru fatia de natiune.

Cu acést'a nu vremu se diceinu, cá clerulu nostru este infalibilu si sacrosanctu. Póte se aiba si elu gresielile sale, si d-lu Popa ar face unu bunu servitiu si clerulu si natiunei, daca ar trage prin taisiulu umorulu seu numai viciurle si peccatele, apoi fia ele chiaru de ale demnitariloru bisericesci; inse de aici d-sa se nu'si ia dreptulu de a loví fara considerare in santieni'a institutiuniloru bisericesci si in demnitete si auctoritatele intregi tagme, care represinta aceste institutiuni!

*) Tocmai la incheiare aflaramu, cá ceea ce noi numai amu suposat este dejá faptu implinitu. Cu ocaziunea unei asemeni conferintie umoristice, unde aveva ascultatori de confessiunea gr. cat. dlu Popa a tareitu dejá reverendele clerulu gr. or. prin noroiu, inse in locu de aplause a aflatu indignatiune. — Si cu placere amu observatu, cá si aici publiculu binsimitoriu si binecugetatoriu s'a scarbitu de tendintia umorulu d-sale.

Acésta procedura s'ar mai putea iertá unui diletantu umoristicu, care pe acésta cale ar fi aviatu se'si càstige pãnea de tóte dilele, inse nicidecum d-lui advocatu Joana Popa din Sibiu!

Pentru aceea noi ne-amu permite a face d-lui Popa amicabile observatiune, cá séu se'si ridice conferintietate sale umoristice la inaltimea ce se astépta si chiaru se pretinde dela d-sa, curatiendule si de noroiulu trivialitatiloru, — séu se renuncie cu totulu la onórea apostoliei umoristice si cu paralele ce le spessédia pe drumuri si in oteluri, plus profitulu ce'lu perde prin parasirea laboratoriuulu seu, se'si ridice unu monumentu de natur'a unui institutu de sculptura in lemnu in opidulu Salisce. In casulu acést'a ar binemeritá de natiune si chiaru si nobil'a sa ambitiune ar aflá o mai mare satisfactiune, de càtu pe calea ce a apucatu, care se póte numi chiaru erostratica“.

Brasiovu, 19/31 Martiu 1880.

Mai multi.

Dela Academi'a romana.

Cá introductiune la lucrarile academei din sesiunea generale actuale reproducemu raportulu secretariatulu facutu in numele delegatiunei academice pe cele 8 luni trecute dela sesiunea din urma si cititu in siedinti'a solemnă din 1 Aprilie st. n.:

Alteti'a Vóstra regala.

Domniloru colegi!

Morbulu colegulu nostru dlu A. Odobescu, a carui'a lipsa din tiéra a lasatu o lacuna momentana, dara fórté resimtitu, in sinulu Academei, m'a chiamatu alu inlocuí in calitate de secretariu generale, tocmai atunci candu acést'a sarcina a devenitu mai anevoiósa.

Incepú dara prin a cere indulgenti'a dloru Vóstre daca nu voiu fi in stare a'mi indepliní missiunea cu acelu deliciosu talentu de expunere, cu acea staruitóre ingrijire, cu acea rávna neobosita, cari caracterisá intr'unu gradu atátu de inaltu pe eminentulu nostru secretariu generale.

Lucrarile executate de càtra Academia in intervalulu dela sesiunea extraordinaria si pana astadi, de-si destulu de insemnate, au fostu totusi mai puçine de cum ne-amu fi potutu asteptá. Acésta provine din diferite cauze, dintre cari un'a, póte cea mai esentiala, este transformatiunea radicala luata de càtra Academia, avendu dreptu consecintia necesitate de a ne adaptá treptatu la conditiunile noulu organismu.

Lucrarile asupr'a caror'a credu de cuviintia a atrage mai in specialu atentiunea d-loru Vóstre sunt:

1. Prelungirea missiunii dlui N. Densusianu, incuviintata in sesiunea trecuta, ne-a procuratu unu nou avutu materialu, din spiciurea bibliotecelor Ungariei si ale Transilvaniei. Raporturile d-sale si intrég'a colectiune a copiiloru si extractelor pe cari le-a adusu se voru pune in vederea d-loru Vóstre, pentru a fi cercetate si apretiate, ceea ce ne va convinge si mai multu, speru, despre estrem'a utilitate si chiaru necesitate a unor asemeni missiuni.

2. Colectiunea nóstra numismatică s'a mai inavutitu prin cumpararea unor pretióse exemplarie din museulu principelu de Montenuovo, pentru care Academi'a a chieituitu numai 5000 lei, restulu pana la 7500 fiindu acoperitu, cu intervenirea dlui Dimitrie Sturdza, prin o generósa colecta privata. Pe lãnga acést'a, prin aceeasi intervenire Academi'a a primitu mai multe exemplarie inportante in daru dela principelu Ipsilanti si dela dlu Ormosz.

3. Prin gratiositate Augustulu nostru Suveranu, protectoru si presiedinte onorariu alu acestui corp, s'a pusu pe unu timpu nedeterminatu la dispositiunea Academei Dipticulu monastirii Bistriti'a din Moldov'a in limb'a paleoslavică, inceputu a se scrie pe la inceputulu secolulu XV-lea sub Voda Alexandru celu Bunu, urmându apoi pana la Stefanu celu mare si mai josu; unu monumentu de o mare valóre istorica prin amruntele ce ne dá asupr'a originiloru Moldovei si mai alesu prin multimea numeloru proprii personale. O copia dupa acestu dipticu s'a executatu sub directiunea subscrisulu de càtra serviciulu centralu alu archiveloru statulu, si — dupa ce se va terminá colationarea lui — se va depune in bibliotec'a Academei.

4. Monumentulu funerariu alu neuitatulu nostru colegu A. Papiu Ilarianu, cu care s'a insarcinatu Academi'a, au fostu executatu de càtra renumitul sculptoru Cauer, lipsindu-i de ocamdata numai inscriptiunea. Modelulu póte fi pusu in vederea d-loru vóstre. Asiedierea definitiva a monumentulu pe mormentulu repusatulu va avé locu celu multu intr'unu intervalu de doue luni.

5. Bibliotec'a Academei s'a inavutitu multu in cursulu anulu, parte prin cumparari, parte prin donatiuni, dupa cum ve va incredintiá unu raportu speciale alu comisiunii respective.

Cauta se constatamu cu o via multiamire, cá donatiunile mai cu séma, cari promitu a devení din ce in ce mai dese si mai insemnate, probédia interessulu ce au inceputu se'lu pórté particularii pentru progressulu Academei. Dintre donatorii actuali, dlu generalu Adrianu merita o deosebita gratitudine. Cauta se adaogemu, cu acésta ocaziune, cá Academi'a a stabilitu dejá schimbulu de publicatiuni cu mai multe societati invetiate straine, si anume cu societatea literaria serba, Societatea limbelor romanice dela Montpellier, Academi'a regala din Stockholm, si acum de curendu — dupa energic'a initiativa luata de dlu A. Odobescu, — cu in-

stitutul Franciei. Speram că în cursul acestui anu schimbulu de publicatiuni se va întinde și asupr'a mai multor alte societati erudite din Europ'a.

6. Cărtile tiparite, depuse pentru premiile anuale ale Academiei în conformitate cu art. 58 din regulamentul, care fiesăia terminulu depunerii lor până la 31 Decemvrie alu anului ce precede, au fost de astadata numerose, mai ales în ramur'a literaria. La timpul convenitu, câte un exemplariu s'a transmis la fia care membru alu comisiunii respective, care va avea a ve pune în curentu despre rezultatulu apreciariloru sale.

7. La premiulu Nasturelu despre: *Epoc'a literaria a lui Mateiu Basarabu și Vasilie Lupu*, alu cărui'a terminu s'a prelungitu până la 1 Septembrie espi-ratu, nu s'a infatiosiatu nici unu memoriu, ceea ce se pôte esplică până la unu punctu prin natur'a materiei pe atătu de grea, pe cătu și de interesanta.

8. La premiile de traduceru din limbele clasice au concursu 4 încercări din Herodotu, un'a din Plutarchu, 4 din Pliniu celu tineru, cari tôte s'au comunicatu pe rondu membriloru din comisiunile respective.

9. Trecându la publicatiunile Academiei constatam că:

a) Tomulu XI sectiunea II din Anale, copriindu memoriile și notițiile cetite în sesiunea generale din 1878, s'a terminatu și s'a inpartitu membriloru Academiei.

b) Tomulu XII din Anale inbratiosandu sesiunea extraordinaria din anul trecut, va fi terminatu chiaru în cursulu acestei septemani.

c) Memoriulu premiatu alu dlui Gr. Tocilescu despre Daci'a, care face parte din tomulu X sectiunea II din Anale, n'a esitu inca la lumina, atătu din caus'a dificultatiloru tipografice, cum și din a lipsei autorului din tiēra, ceea ce aduce intardieri la corecturi și la revisiuni: s'au tiparitu totusi până acum 17 cōle, afara de cari s'au litografatu la Parisu mai multe stampe archeologice.

d) Dintre publicatiunile comisiunei lexicografice, s'a terminatu reproducerea Catechismulu dela 1656, facuta de dlu G. Baritiu, care a insocit'o de unu studiu asupr'a reformei în Transilvani'a și de unu glosariu. Reproducerea Psaltirei lui Coressi, cu care s'a insarcinatu dlu Hasdeu, s'a inceputu dejă în conformitate cu decisiunea luata în sesiunea anului trecut: publicarea inse a intardiatu din mai multe cause, pentru cari dlu Hasdeu urmēdia a-si dă sēma. În acelasu modu a intardiatu reproducerea manuscrisulu *Varlaam și Ioasaph* de Udriste Nasturelu, cu care este insarcinatu A. Odobescu. Un'a din dificultatile intempinate de ambele aceste publicatiuni, este lips'a tipografica a caracterelor cirilice. Trebuie se mai adaogemu, că nu s'a publicatu inca de asemenea Glosariulu, prin care are se se incheia reproducerea *Pravilei* dela Govora sub îngrijirea dlui A. Odobescu.

e) Din publicatiunile Cantemiriane, volumulu care coprinde *Istori'a Ieroglifica* și lucrari inedite mai merunte ale lui Cantemiru, este aprōpe terminatu de cătra dlu A. Odobescu, mai lipsindu numai glosariulu și introducerea. Tractatul *Despre viēti'a lui Constantinu Cantemiru* și *Collectanea orientalia* sunt de asemenea aprōpe gata.

10. În conformitate cu art. 25 din Statute, d-nii Ionu Ghica, Bacalogliu, Felix, Teclu, Brandza și Vassici si-au transmis discursurile lor de receptiune, cari se voru ceti în cursulu acestei sesiuni și la cari s'au insarcinatu a respunde d-nii Hasdeu, Ionu Ghica, Aurelianu, Babesiu și Felix.

11. În cursulu anului mai multe cestiuni inportante s'au desbatutu și mai multe memorii și notiție s'au cetitu în sedintiele ordinare septemanale, de cari veti binevoi a luă cunoscintia din processele verbale, publicate dejă și pe cale de a se mai publică în „*Monitorulu oficialu*“, de unde s'au reprodușu extracte separate ce vi se voru pune la dispositiune.

12. CREDU de cūviinta a aduce la cunoscintia d-niloru vōstre neplacut'a positiune în care s'a aflatu delegatiunea de a intentă unu processu dlui C. Zappa pentru alu sili de a se conformă pe deplin, în calitate de esecutoru testamentariu alu fericitulu nostru donatoru Evangelie Zappa, cu dispositiunile relative la Academia. Processulu pendente contr'a bisericeii St. Vineri pentru venitul mosiei *Satulu nou*, căstigatu la prim'a instantia, a ajunsu dinaintea curții de apelu, unde a binevoitu a se insarcină alu sustienē dlu C. Bosianu. În aceeași fasa se afla processulu contra dlui Constantinescu pentru donatiunea repesatulu Mateescu.

13. După o întrebare ce i s'a facutu din partea ministeriulu instructiunii publice, Academi'a i-a indicatu calea cea mai propria pentru stringerea și conservarea antiqitativiloru cari s'au descoperitu și se voru mai descoperi în Dobrogea. Din nefericire, lips'a mijlōcelor nu ne-a permis, prin tramitarea unei misiuni speciale, de a luă o parte directa la studiulu archeologicu, etnograficu și topograficu alu acestei regiuni atătu de interesante.

14. FARA a vorbi despre Dobrogea în specie, Romani'a intrēga ascunde inca multe tesaure pentru istoricu și mai cu sēma pentru naturalistu și linguistu. Spre a le potea scormoni de ocandata macaru în parte inlesnindu membriloru sei mijlōce de a face excursiuni, Academi'a a solicitatu pentru ei căte unu biletu permanente de circulatiune pe calile ferate ale tierii. Constatam inse cu regretu, că acēsta dorintia atătu de legitima, nu s'a potutu satisfac.

(De aci înainte urmēdia raportulu asupr'a budgetulu Academiei, pe care nu'lu reproducem acilea până la votarea noului budgetu pe a. 1880—1. Red. Obs.)

Sciri diverse.

— (Invitare.) „Reuniunea romana de cantari“ din locu va arangia Dumineca în 18 Aprilē st. n. a. c. primulu seu concertu ordinaru pentru acestu

anu, în localitatile „Reuniunei de cantari și musica“ (Pamântulu micu Nr. 1), cu urmatoriulu programu: 1. Testamentulu și Remasu bunu dela Ayrshire, melodii scotice, arangiate de R. Weiwurm, esecutate de choru. 2. Doue marsiuri caracteristice, de F. Schubert, pentru piano, cu 4 mâni. 3. Adese dormitandu și Cimpoeiriulu, melodii scotice, arangiate de R. Weiwurm, și Hor'a, arangiate de d. Dim'a, esecutate de choru. 4. Imnulu noptii, de W. Kopriva solo și choru. 5. Trio, de Beethoven, în mile major. Op. I Nr. 1 pentru violina, violoncelu și fortepiano. 6. Canteculu paseriloru, duetu de A. Rubinstein și Cantecu de tōmna, duetu de F. Mendelssohn. 7. Trei choruri din oratoriulu Paulus, de F. Mendelssohn. Inceputulu la 7 ore sēr'a.

P. T. dd. membri sunt invitati cu onorulu convenitu a participă la concertulu acest'a.

Biletele se voru distribuī Sambata în 17 și Dumineca în 18 Aprilē st. n. a. c. dela 4—5 ore după prândiu în localitatile Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana, strad'a Cisnadiē Nr. 7. Comitetulu.

— (List'a Nr. 13) a contribuiriloru incurse la comitetulu subsemnatu în folosulu inundatiloru.)*

Transportulu totalulu din List'a Nr. 26 a. c. alu „Observatoriulu“ fl. 2177.30 cr. Rachila Stefanu Cifra din Saliste fl. —.50 cr.

Prin D. Demetriu Cosm'a parochu gr. cat. în Feiurdu, că resultatulu alu unei colecte în Feiurdu, anume dela D. Cosm'a parochu 1 fl., T. Tureanu 7 cr., St. Marcu 7 cr., Ioanu Morariu 7 cr., I. Lucaciu 7 cr., St. Poputia 7 cr., S. Pralea 80 cr., I. Pralea 30 cr., I. Morariu 7 cr., O. Campeanu 21 cr., Gr. Gadaleanu 21 cr., G. Utiu 14 cr., I. Muresianu 14., D. Gocanu 80 cr., St. Pascu 14 cr. P. Bordasiu 7 cr., G. Turdeanu 80 cr., N. Gliga 21 cr., I. Crisianu 7 cr., C. Tiepusie 30 cr., P. Peteanu 30 cr., T. Curt'a 21 cr., I. Potora 7 cr., T. Ilea 7 cr., P. Ratiu 14 cr., S. Poputia 7 cr., I. Cordosiu 7 cr., T. Fodoreanu 30 cr., V. Gadaleanu 7 cr., I. Popu 80 cr., S. Fodoreanu 7 cr., G. Ratiu 14 cr., N. Siutevanu 7 cr., Fil. Utiu 14 cr., I. Corpodeanu 4 cr., D. Igritianu 7 cr., Cl. Davidu 7 cr., M. Campeanu 7 cr., D. Rareu 14 cr., I. Rareu 56 cr., Ch. Pinte 7 cr., C. Rareu 7 cr., M. Turdeanu 30 cr., N. Marcu 14 cr., P. Tiepusie 14 cr., J. Tiepusie 14 cr., P. Popu a Cuculu 7 cr., V. Uilocu 7 cr., Gr. Sinteneanu 4 cr., Alecsa Utiu 21 cr., J. Lonc'a 7 cr., V. Igritianu 14 cr., S. Poputia 14 cr., S. Rareu 14 cr., G. Utiu 14 cr., G. Poputia 23 cr., Il. Popu 14 cr., Nic. Popu 14 cr., I. Filipu 21 cr., T. Crisianu 21 cr., M. Nadasianu 7 cr., N. Pecurariu 7 cr., V. Gazdacu 3 cr., L. Moldovanu 7 cr., V. Mocanu 10 cr., N. Rareu 7 cr., T. Moldovanu 4 cr., D. Anca 7 cr., Török S. 7 cr., Varg'a J. 7 cr., G. Moldovanu 7 cr., C. Sintenanu 7 cr., T. Gocanu 7 cr., J. Utiu 80 cr., St. Popu 21 cr., M. Cordosiu 14 cr., Il. Taladi 21 cr., N. Cordosiu 14 cr., J. Campanu 7 cr., A. Dane 7 cr., Il. Popu 14 cr., G. Popu 14 cr., T. Moldovanu 14 cr., J. Moldovanu 7 cr., Ch. Moldovanu 21 cr., Gr. Moldovanu 14 cr., P. Popu 20 cr. Sum'a fl. 15.80 cr.

Prin D. I. Moldovanu invetiatoriu în Satu nou de Banatu (Banat Ujfalu) că colecta dela urmatorii: Lazaru Rosiuculetiu 5 fl., I. Moldovanu 1 fl., Pr. Rosiuculetiu 1 fl., Petru Dobosiu 1 fl., V. Balnojanu 20 cr., L. Ortopanu 20 cr., Ionu Puti 1 fl., I. Lazaru 30 cr., G. Rosiuculetiu 50 cr., M. Ortopanu 50 cr., Adamu Sodom 50 cr., L. Guguleanu 1 fl., sum'a . . . fl. 12.—

Prin D. Elen'a C. Fleva din Brail'a, dela comitetulu de binefacere alu dameloru din Brail'a 500 lei. fl. 225.— cr.

Prin D. Ioanu Hentesiu parochu în Ocn'a dela d-sa 2 fl., I. Vintielieru parochu 1 fl., că resultatulu alu unei colecte de bucate în poporulu din Ocn'a Sibiului 15 fl. 57 cr., sum'a fl. 18.57 cr.

Totalulu cu dio'a de astadi . fl. 2448.85 cr. Sibiu, 8 Aprilē 1880.

Comitetulu centralu pentru ajuto-rarea inundatiloru.

*) Cuitarile sumelor tramise la acestu comitetu voru urmă prin publicare în diariile de aici „Observatoriulu“ și „Telegrafulu romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuită și separat.

Table with 2 columns: Cereale and Price. Rows include Grâu, Secara, Papusioiu, Ordiu, Ovesu, Cartofi, Mazare, Linte, Fasole.

Anunțiu de carti.

Table of book advertisements with columns for title, author, and price. Includes titles like 'Acaftistulu prea santei nascatorie de Dumnediu', 'Atlasu elementariu de Istoria naturala', etc.

Musicalie noue.

Table of musical works with columns for title, author, and price. Includes 'Dimitrescu, Hora Maria', 'Stern, Dorul Tigancei', etc.

Advertisement for Wilhelm's Allop of plants (Schneeberg) by Franciscu Wilhelm, pharmacist in Neunkirchen (Austria). Includes text about the product's benefits and contact information for W. Krafft in Sibiu.

Editoru și redactoru responsabilu: G. Baritiu. Tipariulu lui W. Krafft.